Algemene beleidsmatige en financiële kaders t.b.v. begroting 2022

1 Inleiding

Het Dagelijks Bestuur dient volgens artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de aan de gemeenschappelijke regeling RD Maasland deelnemende gemeenten toe te zenden. De wet schrijft voor dat deze informatie vóór 15 april moet worden aangeboden.

2 Beleidsmatige kaders

In de loop van 2020 heeft het bestuur van de gemeenschappelijke regeling u via de kadernota t.b.v. de begroting 2021, de begroting 2021, raadsinformatiebrief, tussentijdse rapportages en de uitkomsten van het onderzoek naar de mogelijke inzamelscenario's geïnformeerd over de toekomstige invulling van afvalbeheer, gericht op landelijke doelstellingen voor het jaar 2025.

Toegelicht is dat de kosten voor het afvalbeheer stijgen, dit vooral vanwege de stijging van de kosten voor het verwerken van het afval. Deze kosten zijn minder goed beheersbaar. Dit verwerken gebeurt door bedrijven die gecontracteerd worden op basis van aanbestedingen. De kosten voor het verwerken van afval is onderhevig aan schommelingen op de (wereld)markt; is de vraag naar bepaalde stromen hoog dan zijn de kosten voor het verwerken lager en soms wordt er zelfs een vergoeding voor betaald. Is de vraag echter laag dan stijgen de kosten. Naast ontwikkelingen op de markt zijn de door de overheid ingevoerde belasting op het verbranden van afval en de wijziging van de vergoeding voor het inzamelen van kunststof debet aan de kostenstijging.

Het bestuur van RD Maasland streeft er dan ook naar om in navolging van het landelijke beleid, om daar waar het kan samen met andere gemeenten en/of collega-bedrijven, het ingezamelde afval zo veel als mogelijk her te gebruiken c.q. circulair toe te passen. Dit op een zodanige wijze dat tevens de afhankelijkheid van de markt, en daarmee de onzekerheid over de kosten die de burger moet betalen, afneemt.

Het Algemeen bestuur heeft dit streven vertaald naar:

RD Maasland streeft naar een duurzame samenleving waarbij in de toekomst geen plek meer is voor afval. Dit streven is vertaald naar de volgende doelstellingen:

A. Verlagen van het restafval naar 100 kilogram restafval per inwoner uiterlijk in 2023.
B. Verlagen van het restafval van 100 kilogram naar 80 kilogram restafval per inwoner uiterlijk in 2025.

De focus ligt op het terugdringen van de grote hoeveelheid GFT/ keukenafval die nu nog in de restafvalcontainer terechtkomt.

De doelstellingen vormen het kader voor de uitvoering van de taken van RD Maasland. Tijdens het schrijven van deze kadernota, zijn de beraadslagingen over de aan de gemeenteraden voorgelegde afval-inzamelscenario's nog niet geheel afgerond. De definitieve keuze nog niet vastgesteld. Voor deze begroting wordt uitgegaan van het zogenaamde voorkeursscenario met dien verstande dat de inzameling van papier en karton niet wijzigt en de brengvoorzieningen voor PMD in de gemeenten Leudal en Maasgouw gehandhaafd blijven.

Meer concreet:

RESTAFVAL	**GFT (incl. keukenafval)**
Behoud minicontainers	Behoud minicontainers
Betalen per lediging	
Inzamelen 1x per 4 weken	Inzamelen 1x per 2 weken
PMD Roerdalen	**PMD Leudal en Maasgouw**
Huis-aan-huis in speciale zakken	
Inzamelen 1x per 2 weken	Inzamelen via wijkparkjes

Flankerende maatregelen:
Communicatie
Bewaarmiddel voor keukenafval
Voorzieningen voor inwoners met medisch afval/ incontinentiemateriaal.
Inzet Afvalcoach (zo nodig)

De essentie van het samenwerken in de gemeenschappelijke regeling is dat kosten kunnen worden vermeden of gereduceerd door de schaal waarop de uitvoering van het gemeenschappelijke afvalbeheer kan plaatsvinden. Met deze visie is 58 jaar geleden door 11 midden Limburgse gemeenten de GR Reinigingsdienst Maasland opgericht. Deze visie is en blijft actueel. Het effect van de samenwerking is het hoogst als de inzameling van het afval door het gehele verzorgingsgebied op eenzelfde wijze plaatsvindt. Daarnaast blijft het bestuur streven naar uitbreiding van de samenwerking met buurgemeenten.

3 Financiële kaders

Afgelopen jaar is uitvoerig toegelicht welke redenen er zijn voor de stijging van de kosten of daling van de opbrengsten.

Voor de begroting van 2022 wordt uitgegaan van de volgende financiële kaders:

- Alle in 2021 uitgevoerde diensten;
- Aanpassing inzamelfrequentie restafval;
- Aanpassing inzamelfrequentie PMD;
- Kosten flankerende maatregelen en extra communicatie;
- De kosten van de verwerking van ingezamelde afvalstromen op basis van de uitkomsten van de meest recente (Europese) aanbestedingen;
- Besparing kosten verwerking restafval o.b.v. verwachting inzamelscenario.
- Verhoogde inzameling PMD
- Stijging kosten composteren GFT o.b.v. verwachting inzamelscenario.
- Personeelslasten conform vigerende CAO plus 2%.
- Prijsstijging inkopen plus 2%.
- Handhaven poorttarief €. 15,- per 0,5m3 (met name Grof restafval en Hout)
- Handhaven poorttarief €. 7,50. Per 0,25m3

Opgemerkt wordt dat er in 2021 weer een nieuwe cao zal worden afgesloten. Vooralsnog wordt een verhoging van 2% aangehouden.

De problematiek rondom de inzameling van verpakkingen heeft geleid tot een aantal voorstellen welke in het voortraject door belanghebbenden (NVRD-VNG-Nedvang) zijn doorgenomen. Binnenkort kunnen gemeenten ervoor kiezen om de constructie aan te gaan met Nedvang waarbij alleen een inzamelvergoeding zal worden verstrekt en dat de verdere afwikkeling van deze stromen de verantwoordelijkheid wordt van Nedvang. Feitelijk is dit de oude constructie welke werd gehanteerd tot 2015. In de huidige contractvorm zijn de gemeenten geheel verantwoordelijk, van inzameling tot sortering tot vermarkting. Via ASL zijn alle Limburgse gemeenten gebonden aan een contract (sorteren en vermarkten) met Veolia (voorheen Van Scherpenzeel). Aangezien dit contract nog een looptijd heeft tot en met 2022 zijn er op dit op moment onderhandelingen gaande met alle betrokkenen. Nog ongewis is welke uitkomsten hieruit volgen. Vooralsnog wordt in deze notitie rekening gehouden met het Veolia-model. Van belang is tevens om aan te geven dat de komende jaren naar verwachting de vergoedingen via Nedvang zullen dalen, de vermarkte hoeveelheden zullen dalen, terwijl de contractkosten a.g.v. indices zullen stijgen.

Eind 2020 is evenals eind 2019 de gehele afvalbranche in Nederland geconfronteerd met opzeggingen van verzekeraars. De vele branden en ongevallen hebben ertoe geleid dat de verzekeraars geen dekking meer willen geven. Ook RD Maasland is als afval-gerelateerd bedrijf geconfronteerd met deze kwestie. Voor 2021 heeft RD Maasland zijn geen acceptabele offertes voor de brandverzekering van de twee in eigen beheer geëxploiteerde Milieuparken ontvangen waardoor besloten is om deze Mileuparken voor 2021 niet te verzekeren tegen brand. De locaties de Giesel 17 en 15 zijn, met de nodige inspanning, wel tegen acceptabele voorwaarden verzekerd kunnen worden.

Ten aanzien van de verwerking van huishoudelijk rest en gft-afval, veegvuil en kolkslib wordt opgemerkt dat deze stromen wel zijn opgenomen in de exploitatie maar niet drukken op de voorschotten. Deze worden namelijk een-op-een doorbelast naar de betreffende gemeenten. Toch wordt gemeld dat ook de kosten van deze stromen a.g.v. contract-indices of PAS-PFAS- problematiek verder zullen oplopen in 2022.

Doorlopende risico's :

De begroting van de GR RD Maasland, wordt vanwege wettelijke bepalingen, reeds vroeg in het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar opgesteld. Dit houdt onder andere in dat bepaalde aannames moeten worden gemaakt. Om deze reden wordt in het boekjaar zelf daar waar nodig de begroting op onderdelen gewijzigd. Mochten deze wijzigingen gevolgen hebben voor de begrote bijdragen van de gemeenten, dan zullen deze voor zienswijze worden voorgelegd aan de gemeenteraden.
De meest voor de hand liggende risico's betreffen:

- De kosten voor het verwerken van afval;
- Brandstofkosten;
- Loonstijgingen als gevolg van nieuwe CAO afspraken;
- De vergoeding voor de ingezamelde PMD;
- Piekbelasting in de uitvoering;

Momenteel kan nog geen inzicht worden verschaft op de financiële effecten van de wijzigingen in de afvalinzameling. De daarvoor benodigde analyse zullen in de concept- begroting 2022 worden toegelicht.